

Základná škola, Školská 379, 076 22 Vojčice

**Implementácia Národného štandardu
finančnej gramotnosti**

Charakteristika:

Finančná gramotnosť je schopnosť využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti. Finančná gramotnosť nie je absolútnym stavom, je to kontinuum schopností, ktoré sú podmienené premennými ako vek, rodina, kultúra či miesto bydliska. Finančná gramotnosť je označením pre stav neustáleho vývoja, ktorý umožňuje každému jednotlivcovi efektívne reagovať na nové osobné udalosti a neustále meniace sa ekonomické prostredie.

Ciele:

- poznať fungovanie jednotlivca a rodín v ekonomickej oblasti,
- pochopiť otázky bohatstva a chudoby,
- poznať hodnotu peňazí,
- poznať modely zabezpečenia jednotlivca a rodín peniazmi s uvedením príkladov extrémov,
- poznať osobné a rodinné modely zabezpečenia životných potrieb.

Absolvent základnej školy by mal byť schopný:

- nájsť, vyhodnotiť a použiť finančné informácie,
- poznať základné pravidlá riadenia vlastných financií,
- naučiť sa rozoznávať riziká v riadení vlastných financií,
- stanoviť si finančné ciele a napláňovať si ich dosiahnutie,
- rozvinúť potenciál získania vlastného príjmu a schopnosť sporiť,
- efektívne používať finančné služby,
- plniť svoje finančné záväzky,
- zveľaďovať a chrániť svoj majetok,
- porozumieť a orientovať sa v zabezpečovaní základných ľudských a ekonomických potrieb jednotlivca a rodiny,
- vedieť a byť schopný hodnotiť úspešnosť vlastnej sebarealizácie,
- inšpirovať sa príkladmi úspešných osobností,
- poznať príklady úspešných jednotlivcov v svojej plánovanej profesijnej ceste,
- poznať podmienky, vylučujúce neúspešnosť jednotlivca a rodiny,
- porozumieť základným pojmom v oblasti finančníctva a sveta peňazí,
- orientovať sa v oblasti finančných inštitúcií (NBS, komerčné banky, poisťovne a ostatné finančné inštitúcie),
- orientovať sa v problematike ochrany práv spotrebiteľa a byť schopný tieto práva uplatňovať.

Spôsob implementácie:

Jednotlivé témy budú realizované v rámci tém vyučovacích predmetov základnej školy podľa nasledujúceho plánu. Po zhodnotení tém zaradili pedagogickí zamestnanci témy vyhovujúce potrebám žiakov v rôznych vzdelávacích podmienkach. Pedagogickí zamestnanci môžu využívať Národný štandard finančnej gramotnosti na vytvorenie nových tém v rámci učebných osnov všeobecnovzdelávacích a odborných predmetov základných škôl v rámci

finančného vzdelávania. Vyučujúci si tieto témy zapracujú do časovo-tematických plánov svojich predmetov.

Témy:

1. Človek vo sfére peňazí

Celková kompetencia **Posúdenie významu trvalých životných hodnôt, zváženie vplyvu peňazí na ich zachovávanie a na základe toho vybranie a stanovenie životných priorit a východísk zabezpečenia životných potrieb.**

Čiastková kompetencia 1: Zachovať trvalé životné hodnoty a osvojiť si vzťah medzi životnými potrebami a financiami ako prostriedku ich zabezpečenia.

Čiastková kompetencia 2: Pochopiť a vážiť si hodnotu ľudskej práce a peňazí ako jedného z prostriedkov jej vyjadrenia.

Čiastková kompetencia 3: Osvojiť si základné etické súvislosti problematiky bohatstva, chudoby a dedenia chudoby.

Čiastková kompetencia 4: Popísať fungovanie problematiky jednotlivca a rodiny v ekonomickej oblasti.

Čiastková kompetencia 5: Osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne.

2. Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí

Celková kompetencia **Používanie spoľahlivých informácií a rozhodovacích procesov osobných financiách.**

Čiastková kompetencia 1: Prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia.

Čiastková kompetencia 2: Nájsť a vyhodnotiť informácie z rozmanitých zdrojov.

Čiastková kompetencia 3: Kontrolovať osobné informácie.

Čiastková kompetencia 4: Prijímať finančné rozhodnutia zvažovaním alternatív a dôsledkov.

Čiastková kompetencia 5: Vypracovať komunikačné stratégie na diskusiu o finančných záležitostiach.

Čiastková kompetencia 6: Vedieť stručne zhrnúť hlavné nástroje na ochranu spotrebiteľov.

3. Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb - príjem a práca

Celková kompetencia **Porozumenie a orientovanie sa v zabezpečovaní životných potrieb jednotlivca a rodiny. Vyhodnotenie vzťahu práce a osobného príjmu.**

Čiastková kompetencia 1: Poznať a harmonizovať osobné, rodinné a spoločenské potreby.

Čiastková kompetencia 2: Porozumieť a orientovať sa v problematike zabezpečovania životných (ekonomických potrieb) jednotlivca a rodiny.

Čiastková kompetencia 3: Zhodnotiť vzdelanostné a pracovné predpoklady z hľadiska uspokojovania životných potrieb.

Čiastková kompetencia 4: Identifikovať zdroje osobných príjmov.

Čiastková kompetencia 5: Orientovať sa v modeloch zabezpečenia jednotlivca a rodiny peniazmi.

Čiastková kompetencia 6: Opísať faktory ovplyvňujúce výšku čistej mzdy.

Čiastková kompetencia 7: Poznať základné otázky úspešnosti vo finančnej oblasti a inšpirovanie sa úspešnými osobnosťami a uplatňovanie ich postupov.

4. Plánovanie a hospodárenie s peniazmi

Celková kompetencia Organizovanie osobných financií a používanie rozpočtu na riadenie hotovosti.

Čiastková kompetencia 1: Vypracovať osobný finančný plán.

Čiastková kompetencia 2: Vypracovať systém na udržiavanie a používanie finančných záznamov.

Čiastková kompetencia 3: Popísať spôsob používania rôznych metód platenia.

Čiastková kompetencia 4: Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri rozhodovaní o nákupe.

Čiastková kompetencia 5: Zvážiť príspevky na darcovstvo a filantropiu.

Čiastková kompetencia 6: Uvedomiť si účel a dôležitosť poslednej vôle.

5. Úver a dlh

Celková kompetencia Udržanie výhodnosti, požičiavanie za priaznivých podmienok a zvládanie dlhu.

Čiastková kompetencia 1: Identifikovať náklady a prínosy jednotlivých typov úverov.

Čiastková kompetencia 2: Vysvetliť účel informácií o úverovej schopnosti a poznať oprávnenia žiadateľa o úver v súvislosti s informáciami o úverovej schopnosti.

Čiastková kompetencia 3: Opísať spôsoby, ako sa vyhnúť problémom so zdĺžením alebo ako ich zvládnuť.

Čiastková kompetencia 4: Mať základné informácie o jednotlivých druhoch spotrebných úverov.

6. Sporenie a investovanie

Celková kompetencia Aplikácia rôznych investičných stratégií, ktoré sú v súlade s osobnými cieľmi.

Čiastková kompetencia 1: Diskutovať o tom, ako sporenie prispieva k finančnej prosperite.

Čiastková kompetencia 2: Vysvetliť, akým spôsobom investovanie buduje majetok a pomáha pri plnení finančných cieľov.

Čiastková kompetencia 3: Zhodnotiť investičné alternatívy.

Čiastková kompetencia 4: Opísať spôsob nákupu a predaja investícií.

Čiastková kompetencia 5: Vysvetliť vplyv daní na návratnosť investícií.

Čiastková kompetencia 6: Vysvetliť spôsob regulácie a dohľadu nad finančnými trhmi.

7. Riadenie rizika a poistenie

Celková kompetencia Používanie primeraných stratégií riadenia rizík.

Čiastková kompetencia 1: Pochopiť pojem riziko, vedieť identifikovať základné druhy rizík a vysvetliť základné metódy riadenia rizík.

Čiastková kompetencia 2: Zohľadniť vplyv finančných kríz na hospodárenie jednotlivca a rodiny.

Čiastková kompetencia 3: Vysvetliť systém zabezpečenia pre prípad zdravotne a sociálne nepriaznivej situácie a staroby.

Čiastková kompetencia 4: Vysvetliť rozdiel medzi verejným a súkromným (komerčným) poistením. Vymenovať povinné a nepovinné druhy verejného poistenia. Charakterizovať zdravotné poistenie a sociálne poistenie a v rámci neho nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie, úrazové poistenie, garančné poistenie a poistenie v nezamestnanosti.

Čiastková kompetencia 5: Vysvetliť v rámci súkromného poistenia podstatu a význam poistenia majetku, zodpovednosti za spôsobené škody, úrazového a životného poistenia.

Konkretizácia a implementácia tém

Harmonizácia s ISCED

Harmonizácia štandardu finančnej gramotnosti sa realizuje v súlade s medzinárodnou normou pre klasifikáciu vzdelávania ISCED nasledovne:

Štandard finančnej gramotnosti	ISCED
Úroveň 1	ISCED 1
Úroveň 2	ISCED 2

1. Človek vo sfére peňazí

Celková kompetencia: Posúdenie významu trvalých životných hodnôt, zváženie vplyvu peňazí na ich zachovávanie a na základe toho vybrať a stanovenie životných priorit a východísk zabezpečenia životných potrieb.

Čiastková kompetencia 1: Zachovať trvalé životné hodnoty a osvojiť si vzťah medzi životnými potrebami a financiami ako prostriedku ich zabezpečenia.

Čiastková kompetencia 2: Pochopiť a vážiť si hodnotu ľudskej práce a peňazí ako jedného z prostriedkov jej vyjadrenia.

Čiastková kompetencia 3: Osvojiť si základné etické súvislosti problematiky bohatstva, chudoby a dedenia chudoby.

Čiastková kompetencia 4: Popísať fungovanie problematiky jednotlivca a rodiny v ekonomickej oblasti.

Čiastková kompetencia 5: Osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne.

Čiastková kompetencia 1:

Zachovať trvalé životné hodnoty a osvojiť si vzťah medzi životnými potrebami a financiami ako prostriedku ich zabezpečenia.

Očakávania, že absolvent je schopný:

Úroveň 1: Pomenovať základné ľudské hodnoty. Pomenovať základné ľudské potreby.

Čiastková kompetencia 2:

Pochopiť a vážiť si hodnotu ľudskej práce a peňazí ako jedného z prostriedkov jej vyjadrenia.

Očakávania, že absolvent je schopný:

Úroveň 1: Posúdiť spôsoby, akými rodičia zabezpečujú životné potreby celej rodiny.

Vymenovať svoje vlastné skúsenosti s prácami v domácnosti.

Čiastková kompetencia 3:

Osvojiť si základné etické súvislosti problematiky bohatstva, chudoby a dedenia chudoby.

Očakávania, že absolvent je schopný:

Úroveň 1: Opísať príklady bohatstva a chudoby.

Čiastková kompetencia 4:

Popísať fungovanie problematiky jednotlivca a rodiny v ekonomickej oblasti.

Očakávania, že absolvent je schopný:

Úroveň 1: Vedieť stručne popísať ekonomickú sféru človeka a rodiny.

Čiastková kompetencia 5:

Osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne.

Očakávania, že absolvent je schopný:

Úroveň 1: Uviesť príklady hospodárneho zaobchádzania s osobnými vecami, hospodárneho správania sa v domácnosti. Osvojiť si potrebu hospodárneho zaobchádzania s pomôckami a predmetmi v škole aj mimo nej.

2. Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí

Celková kompetencia **Používanie spoľahlivých informácií a rozhodovacích procesov osobných financiách.**

Čiastková kompetencia 1: Prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia.

Čiastková kompetencia 2: Nájsť a vyhodnotiť informácie z rôznych zdrojov.

Čiastková kompetencia 3: Kontrolovať osobné informácie.

Čiastková kompetencia 4: Prijímať finančné rozhodnutia zvažovaním alternatív a dôsledkov.

Čiastková kompetencia 5: Vypracovať komunikačné stratégie na diskusiu o finančných záležitostiach.

Čiastková kompetencia 6: Vedieť stručne zhrnúť hlavné nástroje na ochranu spotrebiteľov.

Čiastková kompetencia 1:

Prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Uviesť príklady finančných rozhodnutí a ich možných dôsledkov. Uviesť príklady, ako byť finančne zodpovedným mladým človekom.

Čiastková kompetencia 2:

Nájsť a vyhodnotiť informácie z rôznych zdrojov.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Uviesť príklady, prečo sa oplatí jednotlivcovi byť dobre finančne informovaný. Opísať zdroje finančných informácií.

Čiastková kompetencia 3:

Kontrolovať osobné údaje a informácie.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Opísať, ktoré druhy osobných informácií by nemali byť odhalené tretím osobám. Opísať možné dôsledky takéhoto odhalenia.

Čiastková kompetencia 4:

Prijímať finančné rozhodnutia zvažovaním alternatív a dôsledkov.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Zoradiť osobné želania/potreby podľa ich dôležitosti. Stanoviť si merateľné krátkodobé finančné ciele. Vymedziť jednotlivé kroky pomocou zhodnotenia alternatív. Používať rozhodovanie pri krátkodobých cieľoch.

Čiastková kompetencia 5:

Vypracovať komunikačné stratégie na diskusiu o finančných záležitostiach.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Uviesť príklady mienania peňazí u detí predchádzajúcich generácií. Porozprávať o hodnotách a postojoch predchádzajúcich generácií na základe ich osobných príbehov o peniazoch.

Čiastková kompetencia 6:

Vedieť stručne zhrnúť hlavné princípy ochrany spotrebiteľov.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Vysvetliť podmienky na vrátenie výrobkov v miestnych obchodoch.

3. Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb - príjem a práca

Celková kompetencia **Porozumenie a orientovanie sa v zabezpečovaní životných potrieb jednotlivca a rodiny. Vyhodnotenie vzťahov práce a osobného príjmu.**

Čiastková kompetencia 1: Poznať a harmonizovať osobné, rodinné a spoločenské potreby.

Čiastková kompetencia 2: Porozumieť a orientovať sa v problematike zabezpečovania životných (ekonomických) potrieb jednotlivca a rodiny.

Čiastková kompetencia 3: Zhodnotiť vzdelanostné a pracovné predpoklady z hľadiska uspokojovania životných potrieb.

Čiastková kompetencia 4: Identifikovať zdroje osobných príjmov.

Čiastková kompetencia 5: Orientovať sa v modeloch zabezpečenia jednotlivca a rodiny peniazmi. Čiastková kompetencia 6: Opísať faktory ovplyvňujúce výšku čistej mzdy.

Čiastková kompetencia 7: Poznať základné otázky úspešnosti vo finančnej oblasti a inšpirovanie sa úspešnými osobnosťami a uplatňovanie ich postupov.

Čiastková kompetencia 1:

Poznať a harmonizovať osobné, rodinné a spoločenské potreby.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Pomenovať osobné, rodinné a spoločenské potreby.

Čiastková kompetencia 2:

Porozumieť a orientovať sa v problematike zabezpečovania životných (ekonomických) potrieb jednotlivca a rodiny.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Opísať príklady základných životných potrieb.

Čiastková kompetencia 3:

Zhodnotiť vzdelanostné a pracovné predpoklady z hľadiska uspokojovania životných potrieb.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Opísať, čo je povolanie a zamestnanie.

Čiastková kompetencia 4:

Identifikovať zdroje osobných príjmov.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Opísať svoju predstavu, čo sú to osobné príjmy človeka.

Čiastková kompetencia 5:

Orientovať sa v modeloch zabezpečenia jednotlivca a rodiny peniazmi.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Vysvetliť na jednoduchom príklade vzťah človeka a rodiny k peniazom.

Čiastková kompetencia 6:

Opísať faktory ovplyvňujúce výšku čistej mzdy.

Čiastková kompetencia 7:

Poznať základné otázky úspešnosti vo finančnej oblasti, inšpirované úspešnými osobnosťami a uplatňovanie ich postupov.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Vysvetliť príklady úspešnosti a neúspešnosti človeka v živote.

4. Plánovanie a hospodárenie s peniazmi

Celková kompetencia **Organizovanie osobných financií a používanie rozpočtu na riadenie hotovosti.**

Čiastková kompetencia 1: Vypracovať osobný finančný plán.

Čiastková kompetencia 2: Vypracovať systém na udržiavanie a používanie finančných záznamov.

Čiastková kompetencia 3: Popísať spôsob používania rôznych metód platenia.

Čiastková kompetencia 4: Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe.

Čiastková kompetencia 5: Zvážiť príspevky na darcovstvo a filantropiu.

Čiastková kompetencia 6: Uvedomiť si účel a dôležitosť závetu.

Čiastková kompetencia 1:

Vypracovať osobný finančný plán.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Porozprávať, aké môžu byť výdavky na domácnosť a aké môžu byť zdroje príjmov v domácnosti.

Čiastková kompetencia 2:

Vypracovať systém na udržiavanie a používanie finančných záznamov.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Vysvetliť svoju predstavu o tom, čo je majetok.

Čiastková kompetencia 3:

Popísať spôsob používania rôznych metód platenia.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Opísať, za čo všetko rodičia v domácnosti platia.

Čiastková kompetencia 4:

Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Porovnať ceny rovnakého výrobku v dvoch rôznych obchodoch. Uplatniť zodpovedné rozhodovanie, primerané osobnému veku, pri nákupe.

Čiastková kompetencia 5:

Zvážiť príspevky na darcovstvo a filantropiu.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Opísať, ktoré charitatívne organizácie žiak vo svojom okolí pozná.

Čiastková kompetencia 6:

Uvedomiť si účel a dôležitosť závetu.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Uviesť predmet, ktorý zdedil niektorý z členov domácnosti.

5. Úver a dlh

Celková kompetencia **Udržanie výhodnosti, požičiavanie za priaznivých podmienok a zvládanie dlhu.**

Čiastková kompetencia 1: Identifikovať náklady a prínosy jednotlivých typov úverov.

Čiastková kompetencia 2: Vysvetliť účel informácií o úverovej schopnosti a poznať oprávnenia žiadateľa o úver v súvislosti s informáciami o úverovej schopnosti.

Čiastková kompetencia 3: Opísať spôsoby, ako sa vyhnúť problémom so zdĺžením alebo ako ich zvládnuť.

Čiastková kompetencia 4: Mať základné informácie o jednotlivých druhoch spotrebných úverov.

Čiastková kompetencia 1:

Identifikovať náklady a prínosy jednotlivých typov úverov.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Opísať situácie, kedy si človek peniaze/ predmety nakupuje a kedy si ich požičiava. Popísať dôsledky oboch možností.

Čiastková kompetencia 2:

Vysvetliť účel informácií o úverovej schopnosti a poznať práva žiadateľa o úver v súvislosti s informáciami o úverovej schopnosti.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Opísať, aké vlastnosti by mal mať človek, ktorý si požičia obľúbenú osobnú vec iného človeka. Opísať postup, ako si môže človek opätovne získať dôveru požičiavajúceho, ak stratil alebo poškodil požičanú osobnú vec.

Čiastková kompetencia 3:

Opísať spôsoby, ako sa vyhnúť problémom so zadĺžením (predĺžením) alebo ako ich zvládnuť.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Porozprávať o tom, čo môže nastať pri požičiavaní si cenných predmetov alebo peňazí.

Čiastková kompetencia 4:

Mať základné informácie o jednotlivých druhoch spotrebných úverov.

6. Sporenie a investovanie

Celková kompetencia **Aplikácia rôznych investičných stratégií, ktoré sú v súlade s osobnými cieľmi.**

Čiastková kompetencia 1: Diskutovať o tom, ako sporenie prispieva k finančnej prosperite.

Čiastková kompetencia 2: Vysvetliť, akým spôsobom investovanie zhodnocuje majetok a pomáha pri plnení finančných cieľov.

Čiastková kompetencia 3: Zhodnotiť investičné alternatívy.

Čiastková kompetencia 4: Opísať spôsob nákupu a predaja investícií.

Čiastková kompetencia 5: Vysvetliť vplyv daní na návratnosť investícií.

Čiastková kompetencia 6: Vysvetliť spôsob regulácie a dohľadu nad finančnými trhmi.

Čiastková kompetencia 1:

Diskutovať o tom, ako sporenie prispieva k finančnej prosperite.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Opísať svoju predstavu o tom, ako človek môže sporiť.

Čiastková kompetencia 2:

Vysvetliť, akým spôsobom investovanie zhodnocuje majetok a pomáha pri plnení finančných cieľov. **Očakávania, že žiak je schopný:**

Úroveň 1: Uviesť svoju predstavu o tom, čo je možné považovať za investíciu.

Čiastková kompetencia 3:

Zhodnotiť investičné alternatívy.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Vysvetliť, prečo je dobré ukladať peniaze vo finančnej inštitúcii.

Čiastková kompetencia 4:

Opísať spôsob nákupu a predaja investícií.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Vysvetliť, na čo by človek mohol minúť väčšiu sumu peňazí, ktorú si našetril v peňažnej inštitúcii.

Čiastková kompetencia 5:

Vysvetliť vplyv daní na návratnosť investícií.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Vysvetliť, že za všetko sa platí daň. Popísať, ako sa kupuje dom alebo auto pre domácnosť a aké majú s tým rodičia výdavky.

Čiastková kompetencia 6:

Vysvetliť spôsob regulácie a dohľadu nad finančnými trhmi.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Vysvetliť, prečo je potrebné vytvárať prostredie dôvery a bezpečia pri používaní peňazí v rámci denného nakupovania, ale aj ich šetrenia. Porozprávať o tom, ako predchádzať stratám a znehodnoteniu vecí a peňazí.

7. Riadenie rizika a poistenie

Celková kompetencia **Používanie primeraných stratégií riadenia rizík.**

Čiastková kompetencia 1: Pochopiť pojem riziko, vedieť identifikovať základné druhy rizík a vysvetliť základné metódy riadenia rizík.

Čiastková kompetencia 2: Zohľadniť vplyv finančných kríz na hospodárenie jednotlivca a rodiny.

Čiastková kompetencia 3: Vysvetliť systém zabezpečenia pre prípad zdravotne a sociálne nepriaznivej situácie a staroby.

Čiastková kompetencia 4: Vysvetliť rozdiel medzi verejným a súkromným (komerčným) poistením. Vymenovať povinné a nepovinné druhy verejného poistenia. Charakterizovať zdravotné poistenie a sociálne poistenie a v rámci neho nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie, úrazové poistenie, garančné poistenie a poistenie v nezamestnanosti.

Čiastková kompetencia 5: Vysvetliť v rámci súkromného poistenia podstatu a význam poistenia majetku, zodpovednosti za spôsobené škody, úrazového a životného poistenia.

Čiastková kompetencia 1:

Pochopiť pojem riziko, vedieť identifikovať základné druhy rizík a vysvetliť základné metódy riadenia rizík.

Čiastková kompetencia 2:

Zohľadniť vplyv finančných kríz na hospodárenie jednotlivca a rodiny.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Opísať na jednoduchých príkladoch existenciu vonkajších vplyvov na človeka.

Čiastková kompetencia 3:

Vysvetliť systém zabezpečenia pre prípad zdravotne a sociálne nepriaznivej situácie a staroby.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Vedieť uviesť na príkladoch význam starých rodičov v rodine. Pochopiť význam ich dôstojného postavenia, vyjadreného zdravím a sociálnou istotou.

Čiastková kompetencia 4:

Vysvetliť rozdiel medzi verejným a súkromným (komerčným) poistením. Vymenovať povinné a nepovinné druhy verejného poistenia. Charakterizovať zdravotné poistenie a sociálne poistenie a v rámci neho nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie, úrazové poistenie, garančné poistenie a poistenie v nezamestnanosti.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Vysvetliť, prečo sa ľudia potrebujú poistiť a na jednoduchých príkladoch názorne ukázať, ako poistenie funguje .

Čiastková kompetencia 5:

Vysvetliť v rámci súkromného poistenia podstatu a význam poistenia majetku, zodpovednosti za spôsobené škody, úrazového a životného poistenia.

Národný štandard finančnej gramotnosti verzia 1.2

Schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 9. marca 2017 pod číslom 2017-1053/10961:12-10E0 s účinnosťou od 1. septembra 2017 začínajúc prvým ročníkom

NŠFG je usporiadaný do šiestich tém: **Finančná zodpovednosť spotrebiteľov; Plánovanie, príjem a práca; Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov; Úver a dlh; Sporenie a investovanie, Riadenie rizika a poistenie.** Poradie tém nie je určené, určuje ho škola v rámci implementácie do svojho školského vzdelávacieho programu. Jednotlivé témy sú rozpísané do čiastkových kompetencií. Tieto čiastkové kompetencie sú popísané na úrovniach, pričom na týchto úrovniach sú opísané poznatky, zručnosti a skúsenosti, ktoré by mali byť žiaci schopní preukázať.

Prvá úroveň je určená pre žiakov prvého stupňa základnej školy.

Druhá úroveň predstavuje požiadavky na žiakov druhého stupňa základnej školy

Témy

1. Finančná zodpovednosť spotrebiteľov

Celková kompetencia

Používanie spoľahlivých informácií a uplatňovanie rozhodovacích procesov v osobných financiách

Čiastková kompetencia 1: Určiť rôzne spôsoby komunikácie o finančných záležitostiach

Čiastková kompetencia 2: Stručne zhrnúť hlavné nástroje na ochranu spotrebiteľov

Čiastková kompetencia 3: Vysvetliť spôsob regulácie a dohľadu nad finančnými trhmi

Čiastková kompetencia 4: Posúdiť význam boja proti korupcii, podvodom, ochrany proti praniu špinavých peňazí

Čiastková kompetencia 1: Určiť rôzne spôsoby komunikácie o finančných záležitostiach

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1:

Uviesť jednoduché príklady, ako sa môžu osobné informácie/údaje dostať k nepovolaným osobám. Opísať možné dôsledky prezradenia vybraných osobných informácií.

Úroveň 2:

Vysvetliť možnosti úniku dôležitých osobných údajov. Zhodnotiť dôsledky zneužitia osobných údajov.

Vysvetliť, ako komunikácia o finančne významných záležitostiach môže pomôcť predchádzaniu konfliktom (finančná inštitúcia, klient).

Čiastková kompetencia 2: Stručne zhrnúť hlavné princípy ochrany spotrebiteľov

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1:

Uviesť príklady možností na vrátenie výrobkov v rôznych typoch obchodov (napr. elektronické, kamenné).

Jednoducho opísať základné práva spotrebiteľov.

Úroveň 2:

Vyhľadať informácie o právach spotrebiteľov vrátane práva na reklamáciu.

Uviesť príklady klamlivých a zavádzajúcich obchodných praktík.

Uviesť príklady falšovaných tovarov (tzv. fejkov).

Čiastková kompetencia 3: Vysvetliť spôsob regulácie a dohľadu nad finančným trhom

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 2:

Vysvetliť význam ochrany vkladov v SR.

Vysvetliť rozdiel medzi bankovými a nebankovými subjektmi.

Čiastková kompetencia 4: Posúdiť význam boja proti korupcii, podvodom, ochrany proti praniu špinavých peňazí

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Úroveň 2:

Identifikovať korupčné správanie.

Identifikovať podvodné správanie.

Uviesť príklady zneužívania verejných zdrojov.

2. Plánovanie, príjem a práca

Celková kompetencia

Vyhodnotenie vzťahu práce a osobného príjmu

Organizovanie osobných financií a používanie rozpočtu na riadenie toku peňazí

Čiastková kompetencia 1: Identifikovať zdroje osobných príjmov

Čiastková kompetencia 2: Vypracovať finančný plán

Čiastková kompetencia 3: Vysvetliť daňový a odvodový systém

Čiastková kompetencia 4: Zhrnúť právne formy podnikania a základné predpisy pre oblasť podnikania

Čiastková kompetencia 1: Identifikovať zdroje osobných príjmov

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1:

Opísať, čo sú osobné príjmy človeka.

Úroveň 2:

Vysvetliť pojem mzda (hrubá, čistá).

Charakterizovať príjem z podnikateľskej činnosti.

Čiastková kompetencia 2: Vypracovať finančný plán

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1:

Roztriediť príjmy do domácnosti a výdavky na domácnosť.

Úroveň 2:

Vysvetliť prvky osobného rozpočtu (pravidelné a nepravidelné príjmy, výdavky a úspory).

Zostaviť rozpočet domácnosti.

Zostaviť jednoduchý podnikateľský zámer a rozpočet malého podniku – fyzickej osoby.

Charakterizovať typy rozpočtov (vyrovnaný, schodkový, prebytkový) na úrovni rodiny.

Čiastková kompetencia 3: Vysvetliť daňový a odvodový systém

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 2:

Uviesť príklady, ako štát využíva príjmy z daní.

Čiastková kompetencia 4: Zhrnúť právne formy podnikania a základné predpisy pre oblasť podnikania

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 2:

Vysvetliť podstatu a význam podnikania na príkladoch podnikateľských subjektov v praxi.

Navrhnuť vlastný projekt a individuálne aj tímovo pracovať na jeho realizácii.

Úroveň 3:

Vymedziť a porovnať právne formy pre oblasť podnikania.

Vyhľadať základné právne predpisy pre oblasť podnikania.

Opísať prejavy a dôsledky negatívnych javov, ako je korupcia, zneužívanie finančných prostriedkov EÚ, lobing, rodinkárstvo, nekalé marketingové aktivity a nelegálne podnikateľské aktivity, konštruktívne diskutovať o tom, ako sa k nim osobne postaviť a ako s nimi bojovať.

Vysvetliť postup založenia a vzniku živnosti alebo iného podnikateľského subjektu v styku s verejnou správou.

3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov

Celková kompetencia

Porozumenie a orientovanie sa v zabezpečovaní životných potrieb jednotlivca a rodiny

Čiastková kompetencia

Čiastková kompetencia 1: Poznať a zosúladiť osobné, rodinné, spoločenské potreby

Čiastková kompetencia 2: Prijímať finančné rozhodnutia zvažovaním alternatív a ich dôsledkov

Čiastková kompetencia 3: Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe

Čiastková kompetencia 4: Popísať používanie rôznych metód platenia

Čiastková kompetencia 1: Poznať a zosúladiť osobné, rodinné, spoločenské potreby

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1:

Pomenovať osobné, rodinné a spoločenské potreby.

Vysvetliť vzťah ľudská práca – peniaze.

Vymedziť situácie, kedy si človek predmety nakupuje a kedy si ich požičiava.

Úroveň 2:

Vysvetliť, kedy sporiť a kedy si požičiavať (rozdiel medzi úsporami a pôžičkou).

Vysvetliť na konkrétnych príkladoch funkciu peňazí ako prostriedku na zabezpečenie životných potrieb.

Čiastková kompetencia 2: Prijímať finančné rozhodnutia so zvažovaním alternatív a ich dôsledkov

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1:

Zoradiť osobné želania/potreby podľa ich dôležitosti. Stanoviť si merateľné krátkodobé finančné ciele.

Úroveň 2:

Zoradiť osobné finančné ciele podľa ich priority.

Prijímať finančné rozhodnutia na základe svojich reálnych možností a zhodnotiť ich dôsledky.

Opísať základné typy bankových produktov.

Čiastková kompetencia 3: Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1:

Porovnať ceny rovnakého alebo podobného výrobku a/alebo služby v dvoch rôznych obchodoch.

Uplatniť zodpovedné rozhodovanie pri nákupe, primerane veku.

Úroveň 2:

Opísať spôsob rozhodovania pri sporení a investovaní finančných prostriedkov.

Rozlíšiť pozitívne a negatívne vplyvy reklamy na spotrebiteľa.

Čiastková kompetencia 4: Opísať používanie rôznych metód platenia

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Opísať, za čo všetko sa v domácnosti platí. 12

Vysvetliť používanie peňazí v bežných situáciách (hotovostná a bezhotovostná forma peňazí).

Úroveň 2:

Opísať moderné spôsoby platenia.

Rozlíšiť platobné karty podľa funkcie (debetné, kreditné).

Opísať spôsoby platenia v tuzemskej a zahraničnej mene.

Porozumieť prepočtu meny (napríklad českých korún na Euro a naopak).

4. Úver a dlh

Celková kompetencia

Udržanie výhodnosti, požičiavanie za priaznivých podmienok a zvládanie dlhu

Čiastková kompetencia 1: Identifikovať riziká, prínosy a náklady jednotlivých typov úverov

Čiastková kompetencia 2: Mať základné informácie o jednotlivých druhoch spotrebiteľských úverov

Čiastková kompetencia 3: Zhodnotiť možnosti, ako sa vyhnúť problémom so zadlžením (predĺžením) alebo ako ich zvládnuť

Čiastková kompetencia 1: Identifikovať riziká, prínosy a náklady jednotlivých typov úverov

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1:

Zdôvodniť voľbu nákupu tovaru alebo služby alebo požičania si predmetu.

Úroveň 2:

Zhodnotiť výhody a nevýhody využívania úveru vrátane používania kreditnej karty.

Aplikovať na príkladoch jednoduché úročenie.

Analyzovať možnosti získavania finančných prostriedkov cez bankové a nebankové subjekty a dôvody a riziká nákupov na úver.

Čiastková kompetencia 2: Mať základné informácie o jednotlivých druhoch úverov poskytovaných spotrebiteľom

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1:

Vysvetliť, že peniaze sa dajú požičať vo finančných inštitúciách.

Úroveň 2:

Uviesť príklady spotrebiteľských úverov a ich poskytovateľov.

Vysvetliť systém ochrany spotrebiteľa pri úveroch spotrebiteľom.

Čiastková kompetencia 3: Zhodnotiť možnosti, ako sa vyhnúť problémom so zadlžením (predĺžením) alebo ako ich zvládnuť

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1:

Vysvetliť, čo môže nastať pri požičiavaní si cenných predmetov alebo peňazí.

Úroveň 2:

Uviesť príklady legálnych a nelegálnych postupov pri vymáhaní dlhov. Zhodnotiť význam úverovej histórie a budovanie pozitívnej úverovej histórie.

5. Sporenie a investovanie

Celková kompetencia

Aplikácia rôznych investičných stratégií, ktoré sú v súlade s osobnými cieľmi

Čiastková kompetencia 1: Vysvetliť, ako sporenie prispieva k finančnej prosperite

Čiastková kompetencia 2: Zhodnotiť investičné alternatívy

Čiastková kompetencia 1: Vysvetliť, ako sporenie prispieva k finančnej prosperite

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1:

Opísať, ako a prečo človek môže sporiť.

Úroveň 2:

Vysvetliť hodnotu a význam „núdzového fondu“.

Opísať pozitívne a negatívne stránky sporenia na krátkodobé, strednodobé a dlhodobé ciele.

Čiastková kompetencia 2: Zhodnotiť investičné alternatívy

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 2:

Uviesť príklad investície, ktorá umožňuje rýchly a jednoduchý prístup k finančným prostriedkom.

Uviesť možnosti využitia voľných finančných prostriedkov (sporenie, produkty so štátnym príspevkom, nehnuteľnosti).

Zdôvodniť výber zvoleného produktu pre investovanie voľných finančných prostriedkov.

6. Riadenie rizika a poistenie

Celková kompetencia

Používanie primeraných stratégií riadenia rizík

Čiastková kompetencia 1: Vysvetliť pojem riziko a pojem poistenie

Čiastková kompetencia 2: Charakterizovať verejné poistenie a vysvetliť rozdiel medzi verejným a súkromným (komerčným) poistením

Čiastková kompetencia 3: Charakterizovať komerčné poistenie

Čiastková kompetencia 1: Vysvetliť pojem riziko a pojem poistenie

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1:

Uviesť príklady rizík, ktorým môžu čeliť jednotlivci a domácnosti.

Vysvetliť podstatu rizika a jeho typy.

Úroveň 2:

Opísať spôsoby, akými sa dajú znížiť rôzne druhy rizík alebo ako sa im dá úplne vyhnúť.

Vysvetliť podstatu a význam poistenia.

Uviesť základné druhy poistenia (životné a neživotné).

Čiastková kompetencia 2: Charakterizovať verejné poistenie a vysvetliť rozdiel medzi verejným a komerčným poistením

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1:

Vysvetliť, prečo a kedy sa ľudia potrebujú poistiť.

Na jednoduchých príkladoch názorne ukázať, ako poistenie funguje.

Úroveň 2:

Vysvetliť základný účel verejného poistenia.

Charakterizovať zdravotné poistenie, sociálne poistenie a v rámci neho predovšetkým

nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie, úrazové poistenie a poistenie v nezamestnanosti.

Čiastková kompetencia 3: Charakterizovať komerčné poistenie

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 2:

Rozoznať hlavné typy poistenia motorových vozidiel.

Vysvetliť rozdiel medzi poistením nehnuteľnosti (bytu, resp. domu) a poistením domácnosti (zariadenia).

Vysvetliť rozdiel medzi poistením vlastného majetku a poistením zodpovednosti súvisiacej s vlastníctvom majetku. Vysvetliť podstatu a význam životného poistenia

Základná škola, Školská 379, 076 22 Vojčice

**Implementácia Národného štandardu
finančnej gramotnosti
ISCED 1**

Implementácia Národného štandardu finančnej gramotnosti v ZŠ Vojčice – ISCED 1

1. ročník

Schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 9. marca 2017 pod číslom 2017-1053/10961:12-10E0 s účinnosťou od 1. septembra 2017 začínajúc prvým ročníkom

Témy	Čiastkové kompetencie	Predmet	Učivo
1. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov	<p>1. Poznať a zosúladiť osobné, rodinné, spoločenské potreby (Pomenovať osobné, rodinné a spoločenské potreby. Vysvetliť vzťah ľudská práca – peniaze. Vymedziť situácie, kedy si človek predmety nakupuje a kedy si ich požičiava).</p> <p>2. Prijímať finančné rozhodnutia zvažovaním alternatív a ich dôsledkov (Zoradiť osobné želania/potreby podľa ich dôležitosti. Stanoviť si merateľné krátkodobé finančné ciele).</p> <p>3. Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe (Porovnať ceny rovnakého alebo podobného výrobku a/alebo služby v dvoch rôznych obchodoch. Uplatniť zodpovedné rozhodovanie pri nákupe, primerane veku).</p> <p>4. Popísať používanie rôznych metód platenia (Opísať, za čo všetko sa v domácnosti platí. Vysvetliť používanie peňazí v bežných situáciách -hotovostná a bezhotovostná forma peňazí).</p>	MAT PDA ETV	Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 20 Určovanie polohy: hore, dole, vpravo, vľavo Ako sa príroda počas roka mení Postoje a zručnosti v medziľudských vzťahoch (chrániť si veci svoje i iných)
2.	1. Určiť rôzne spôsoby komunikácie o finančných	MAT	Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v

<p>Finančná zodpovednosť spotrebiteľov</p>	<p>záležitostiach (Uviest' jednoduché príklady, ako sa môžu osobné informácie/údaje dostať k nepovolaným osobám. Opísať možné dôsledky prezradenia vybraných osobných informácií).</p> <p>2. Stručne zhrnúť hlavné nástroje na ochranu spotrebiteľov (Uviest' príklady možností na vrátenie výrobkov v rôznych typoch obchodov -napr. elektronické, kamenné. Jednoducho opísať základné práva spotrebiteľov).</p> <p>3. Posúdiť význam boja proti korupcii, podvodom, ochrany proti praniu špinavých peňazí (Navrhnuť spôsoby riešenia finančných situácií, v ktorých sa stretne s klamstvom, podvodom, nečestným správaním).</p>	<p>SJL</p> <p>HUV</p>	<p>obore do 20</p> <p>Porovnávanie čísel</p> <p>Hups na ostrovoch</p> <p>Fialôčka fiala</p>
<p>3. Plánovanie, príjem a práca</p>	<p>1. Identifikovať zdroje osobných príjmov (Opísať, čo sú osobné príjmy človeka).</p> <p>2. Vypracovať finančný plán (Roztriediť príjmy do domácnosti a výdavky na domácnosť).</p>	<p>MAT</p> <p>PDA</p> <p>HUV</p>	<p>Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 20</p> <p>Slovné úlohy: o koľko viac, o koľko menej</p> <p>Potrebujeme čistú vodu</p> <p>V kvetinovom bufete</p>
<p>4. Úver a dlh</p>	<p>1. Identifikovať riziká, prínosy a náklady jednotlivých typov úverov (Zdôvodniť voľbu nákupu tovaru alebo služby alebo požičania si predmetu).</p> <p>2. Mať základné informácie o jednotlivých druhoch spotrebiteľských úverov (Vysvetliť, že peniaze sa dajú požičať vo finančných inštitúciách).</p> <p>3. Zhodnotiť možnosti, ako sa vyhnúť problémom so zadlžením</p>	<p>MAT</p>	<p>Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 20</p> <p>Rovnice - nerovnice</p>

	(predĺžením) alebo ako ich zvládnuť (Vysvetliť, čo môže nastať pri požičiavaní si cenných predmetov alebo peňazí).		
5. Sporenie a investovanie	1.Vysvetliť, ako sporenie prispieva k finančnej prosperite (Opísať, ako a prečo človek môže sporiť’).	MAT	Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 20 Porovnávanie čísel
6. Riadenie rizika a poistenie	1.Vysvetliť pojem riziko a pojem poistenie (Uviesť príklady rizík, ktorým môžu čeliť jednotlivci a domácnosti. Vysvetliť podstatu rizika a jeho typy). 2.Charakterizovať verejné poistenie a vysvetliť rozdiel medzi verejným a súkromným (komerčným) poistením (Vysvetliť, prečo a kedy sa ľudia potrebujú poistiť. Na jednoduchých príkladoch názorne ukázať, ako poistenie funguje).	MAT	Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 20 Slovné úlohy

2. ročník

Témy	Čiastkové kompetencie	Predmet	Učivo
<p>1. Človek vo sfére peňazí</p>	<p>1. Pomenovať základné ľudské hodnoty.</p> <p>2. Pomenovať základné ľudské potreby.</p> <p>3. Posúdiť spôsoby, akými rodičia zabezpečujú životné potreby celej rodiny.</p> <p>4. Vymenovať svoje vlastné skúsenosti s prácami v domácnosti.</p> <p>5. Opísať príklady bohatstva a chudoby.</p> <p>6. Uviesť príklady hospodárneho zaobchádzania s osobnými vecami, hospodárneho správania sa v domácnosti.</p> <p>7. Osvojiť si potrebu hospodárneho zaobchádzania s pomôckami a predmetmi v škole aj mimo nej.</p>	<p>HV</p> <p>VLA</p> <p>PDA</p> <p>INF</p> <p>VLA</p>	<p>Bol jeden Gajdoš Môj rodný kraj a čo sa v ňom deje Ja a veci okolo mňa</p> <p>Princípy fungovania IKT</p> <p>Môj rodný kraj a čo sa v ňom deje</p>
<p>2. Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí</p>	<p>1. Uviesť príklady, ako byť finančne zodpovedným mladým človekom.</p> <p>3. Uviesť príklady, prečo sa oplatí jednotlivcovi byť dobre finančne informovaný.</p> <p>4. Opísať zdroje finančných informácií.</p> <p>5. Opísať, ktoré druhy osobných informácií by nemali byť odhalené tretím osobám.</p> <p>6. Opísať možné dôsledky takéhoto odhalenia.</p> <p>7. Zoradiť osobné želania/potreby podľa ich dôležitosti.</p>	<p>VYV</p> <p>MAT</p>	<p>Podnety architektúry- ulica</p> <p>Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel do 100</p> <p>Porovnávanie viac - menej</p>
<p>3. Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb - príjem a práca</p>	<p>1. Pomenovať osobné, rodinné a spoločenské potreby.</p> <p>2. Opísať príklady základných životných potrieb.</p> <p>3. Opísať, čo je povolanie a zamestnanie.</p> <p>4. Vysvetliť na jednoduchom príklade vzťah človeka a rodiny k peniazom.</p> <p>5. Vysvetliť príklady úspešnosti a</p>	<p>MAT</p>	<p>Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel do 100</p>

	neúspešnosti človeka v živote.		
4. Plánovanie a hospodárenie s peniazmi	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vysvetliť svoju predstavu o tom, čo je majetok. 3. Opísať, za čo všetko rodičia v domácnosti platia. 4. Porovnať ceny rovnakého výrobku v dvoch rôznych obchodoch. 5. Uplatniť zodpovedné rozhodovanie, primerané osobnému veku, pri nákupe. 6. Opísať, ktoré charitatívne organizácie žiak vo svojom okolí pozná. 	VLA MAT	Domov Sčítanie a odčítanie v obore do 20 s prechodom cez základ 10
5. Úver a dlh	<ol style="list-style-type: none"> 1. Opísať situácie, kedy si človek peniaze/ predmety nakupuje a kedy si ich požičiava. 2. Popísať dôsledky oboch možností. 3. Opísať, aké vlastnosti by mal mať človek, ktorý si požičia obľúbenú osobnú vec iného človeka. 4. Opísať postup, ako si môže človek opätovne získať dôveru požičiavajúceho, ak stratil alebo poškodil požičanú osobnú vec. 5. Porozprávať o tom, čo môže nastať pri požičiavaní si cenných predmetov alebo peňazí. 	MAT SJL	Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel do 100 Prosba - želanie
6. Sporenie a investovanie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Opísať svoju predstavu o tom, ako človek môže sporiť. 2. Uviesť svoju predstavu o tom, čo je možné považovať za investíciu. 3. Vysvetliť, prečo je dobré ukladať peniaze vo finančnej inštitúcii. 4. Vysvetliť, na čo by človek mohol minúť väčšiu sumu peňazí, ktorú si našetril v peňažnej inštitúcii. 	VLA	Rodina a príbuzní
7. Riadenie rizika a poistenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vedieť uviesť na príkladoch význam starých rodičov v rodine. 3. Pochopiť význam ich dôstojného postavenia, vyjadreného zdravím a sociálnou istotou. 4. Vysvetliť, prečo sa ľudia potrebujú poistiť a na jednoduchých príkladoch názorne ukázať, ako poistenie funguje . 	MAT SJL	Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel do 100 Prečo sa kačka ponára do vody

3. ročník

Témy	Čiastkové kompetencie	Predmet	Učivo
<p>1. Človek vo sfére peňazí</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pomenovať základné ľudské hodnoty. 2. Pomenovať základné ľudské potreby. 3. Posúdiť spôsoby, akými rodičia zabezpečujú životné potreby celej rodiny. 4. Vymenovať svoje vlastné skúsenosti s prácami v domácnosti. 5. Opísať príklady bohatstva a chudoby. 6. Vedieť stručne popísať ekonomickú sféru človeka a rodiny. 7. Uviesť príklady hospodárneho zaobchádzania s osobnými vecami, hospodárneho správania sa v domácnosti. 8. Osvojiť si potrebu hospodárneho zaobchádzania s pomôckami a predmetmi v škole aj mimo nej. 	<p>MAT</p> <p>SJL – Č</p>	<p>Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 10 000</p> <p>Rozprávanie v próze</p> <p>Ľudová slovesnosť, povesť</p>
<p>2. Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uviesť príklady finančných rozhodnutí a ich možných dôsledkov. 2. Uviesť príklady, ako byť finančne zodpovedným mladým človekom. 3. Uviesť príklady, prečo sa oplatí jednotlivcovi byť dobre finančne informovaný. 4. Opísať zdroje finančných informácií. 5. Opísať, ktoré druhy osobných informácií by nemali byť odhalené tretím osobám. 6. Opísať možné dôsledky takéhoto odhalenia. 7. Zoradiť osobné želania/potreby podľa ich dôležitosti. 8. Stanoviť si merateľné krátkodobé finančné ciele. 9. Vymedziť jednotlivé kroky pomocou zhodnotenia alternatív. 10. Používať rozhodovanie pri krátkodobých cieľoch. 11. Uviesť príklady mŕňania peňazí u detí predchádzajúcich generácií. 12. Porozprávať o hodnotách a postojoch predchádzajúcich generácií na základe ich osobných 	<p>PDA</p> <p>SJL</p>	<p>Dôsledky znečistenia rôznych vodných zdrojov</p> <p>Príslovie, Porekadlo</p>

	<p>príbehov o peniazoch.</p> <p>13. Vysvetliť podmienky na vrátenie výrobkov v miestnych obchodoch.</p>		
<p>3.</p> <p>Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb - príjem a práca</p>	<p>1. Pomenovať osobné, rodinné a spoločenské potreby.</p> <p>2. Opísať príklady základných životných potrieb.</p> <p>3. Opísať, čo je povolanie a zamestnanie.</p> <p>4. Opísať svoju predstavu, čo sú to osobné príjmy človeka.</p> <p>5. Vysvetliť na jednoduchom príklade vzťah človeka a rodiny k peniazom.</p> <p>6. Definovať daň a vysvetliť rozdiel medzi daňou z pridanej hodnoty a daňou z príjmu.</p> <p>7. Uviesť príklad spôsobov, akými štát využíva príjmy z daní.</p> <p>8. Vysvetliť príklady úspešnosti a neúspešnosti človeka v živote.</p>	<p>SJL</p> <p>MAT</p>	<p>Slovenský jazyk a literatúra - Ľudové rozprávky</p> <p>Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie⁵</p>
<p>4.</p> <p>Plánovanie a hospodárenie s peniazmi</p>	<p>1. Porozprávať, aké môžu byť výdavky na domácnosť a aké môžu byť zdroje príjmov v domácnosti.</p> <p>2. Vysvetliť svoju predstavu o tom, čo je majetok.</p> <p>3. Opísať, za čo všetko rodičia v domácnosti platia.</p> <p>4. Porovnať ceny rovnakého výrobku v dvoch rôznych obchodoch.</p> <p>5. Uplatniť zodpovedné rozhodovanie, primerané osobnému veku, pri nákupe.</p> <p>6. Opísať, ktoré charitatívne organizácie žiak vo svojom okolí pozná.</p> <p>7. Uviesť predmet, ktorý zdedil niektorý z členov domácnosti.</p>	<p>VYV</p>	<p>Výtvarná výchova – Reliéf (mince)</p>
<p>5.</p> <p>Úver a dlh</p>	<p>1. Opísať situácie, kedy si človek peniaze/ predmety nakupuje a kedy si ich požičiava.</p> <p>2. Popísať dôsledky oboch možností.</p> <p>3. Opísať, aké vlastnosti by mal mať človek, ktorý si požičia obľúbenú osobnú vec iného človeka.</p> <p>4. Opísať postup, ako si môže človek opätovne získať dôveru požičiavajúceho, ak stratil alebo poškodil požičanú osobnú vec.</p> <p>5. Porozprávať o tom, čo môže nastať pri požičiavaní si cenných predmetov alebo peňazí.</p>	<p>ETV</p> <p>SJL</p>	<p>Riešenie konfliktov – výchova k zmierlivosti, Pomoc, darovanie, delenie sa</p> <p>Vyjadrenie vlastnej túžby</p>
<p>6.</p>	<p>1. Opísať svoju predstavu o tom, ako človek môže sporiť.</p> <p>2. Uviesť svoju predstavu o tom, čo</p>	<p>SJL</p>	<p>Reklama</p>

<p>Sporenie a investovanie</p>	<p>je možné považovať za investíciu. 3. Vysvetliť, prečo je dobré ukladať peniaze vo finančnej inštitúcii. 4. Vysvetliť, na čo by človek mohol minúť väčšiu sumu peňazí, ktorú si našetril v peňažnej inštitúcii. 5. Vysvetliť, že za všetko sa platí daň. 6. Popísať, ako sa kupuje dom alebo auto pre domácnosť a aké majú s tým rodičia výdavky. 7. Vysvetliť, prečo je potrebné vytvárať prostredie dôvery a bezpečia pri používaní peňazí v rámci denného nakupovania, ale aj ich šetrenia. 8. Porozprávať o tom, ako predchádzať stratám a znehodnoteniu vecí a peňazí.</p>		<p>Inzerát</p>
<p>7. Riadenie rizika a poistenie</p>	<p>1. Opísať na jednoduchých príkladoch existenciu vonkajších vplyvov na človeka. 2. Vedieť uviesť na príkladoch význam starých rodičov v rodine. 3. Pochopiť význam ich dôstojného postavenia, vyjadreného zdravím a sociálnou istotou. 4. Vysvetliť, prečo sa ľudia potrebujú poistiť a na jednoduchých príkladoch názorne ukázať, ako poistenie funguje .</p>	<p>SJL ETV</p>	<p>Diskusia – názor Postoje a spôsobilosti medziľudských vzťahov</p>

4. ročník

Témy	Čiastkové kompetencie	Predmet	Učivo
<p>1. Človek vo sfére peňazí</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pomenovať základné ľudské hodnoty. 2. Pomenovať základné ľudské potreby. 3. Posúdiť spôsoby, akými rodičia zabezpečujú životné potreby celej rodiny. 4. Vymenovať svoje vlastné skúsenosti s prácami v domácnosti. 5. Opísať príklady bohatstva a chudoby. 6. Vedieť stručne popísať ekonomickú sféru človeka a rodiny. 7. Uviesť príklady hospodárneho zaobchádzania s osobnými vecami, hospodárneho správania sa v domácnosti. 8. Osvojiť si potrebu hospodárneho zaobchádzania s pomôckami a predmetmi v škole aj mimo nej. 	<p>SJL</p> <p>MAT</p> <p>PDA</p> <p>PVC</p>	<p>Diskusia</p> <p>Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 10 000</p> <p>Význam elektrickej energie pre človeka</p> <p>Papier a kartón</p>
<p>2. Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uviesť príklady finančných rozhodnutí a ich možných dôsledkov. 2. Uviesť príklady, ako byť finančne zodpovedným mladým človekom. 3. Uviesť príklady, prečo sa oplatí jednotlivcovi byť dobre finančne informovaný. 4. Opísať zdroje finančných informácií. 5. Opísať, ktoré druhy osobných informácií by nemali byť odhalené tretím osobám. 6. Opísať možné dôsledky takéhoto odhalenia. 7. Zoradiť osobné želania/potreby podľa ich dôležitosti. 8. Stanoviť si merateľné krátkodobé finančné ciele. 9. Vymedziť jednotlivé kroky 	<p>MAT</p> <p>INV</p> <p>PVC</p> <p>ETV</p>	<p>Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 20</p> <p>Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie</p> <p>Ochrana osobných údajov</p> <p>Zdroje elektrickej energie</p> <p>Reálne a zobrazené vzory</p>

	<p>pomocou zhodnotenia alternatív.</p> <p>10. Používať rozhodovanie pri krátkodobých cieľoch.</p> <p>11. Uviesť príklady míňania peňazí u detí predchádzajúcich generácií.</p> <p>12. Porozprávať o hodnotách a postojoch predchádzajúcich generácií na základe ich osobných príbehov o peniazoch.</p> <p>13. Vysvetliť podmienky na vrátenie výrobkov v miestnych obchodoch.</p>		
<p>3.</p> <p>Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb - príjem a práca</p>	<p>1. Pomenovať osobné, rodinné a spoločenské potreby.</p> <p>2. Opísať príklady základných životných potrieb.</p> <p>3. Opísať, čo je povolanie a zamestnanie.</p> <p>4. Opísať svoju predstavu, čo sú to osobné príjmy človeka.</p> <p>5. Vysvetliť na jednoduchom príklade vzťah človeka a rodiny k peniazom.</p> <p>6. Definovať daň a vysvetliť rozdiel medzi daňou z pridanej hodnoty a daňou z príjmu.</p> <p>7. Uviesť príklad spôsobov, akými štát využíva príjmy z daní.</p> <p>8. Vysvetliť príklady úspešnosti a neúspešnosti človeka v živote.</p>	<p>SJL</p> <p>MAT</p> <p>PDA</p> <p>PVC</p>	<p>Názor</p> <p>Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 10 000</p> <p>Zdroje elektrickej energie</p> <p>Elektrický obvod</p>
<p>4.</p> <p>Plánovanie a hospodárenie s peniazmi</p>	<p>1. Porozprávať, aké môžu byť výdavky na domácnosť a aké môžu byť zdroje príjmov v domácnosti.</p> <p>2. Vysvetliť svoju predstavu o tom, čo je majetok.</p> <p>3. Opísať, za čo všetko rodičia v domácnosti platia.</p> <p>4. Porovnať ceny rovnakého výrobku v dvoch rôznych obchodoch.</p> <p>5. Uplatniť zodpovedné rozhodovanie, primerané osobnému veku, pri nákupe.</p> <p>6. Opísať, ktoré charitatívne organizácie žiak vo svojom okolí pozná.</p> <p>7. Uviesť predmet, ktorý zdedil</p>	<p>MAT</p>	<p>Násobenie a delenie v obore násobilky</p> <p>Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie</p>

	niektorý z členov domácnosti.		
5. Úver a dlh	<ol style="list-style-type: none"> 1. Opísať situácie, kedy si človek peniaze/ predmety nakupuje a kedy si ich požičiava. 2. Popísať dôsledky oboch možností. 3. Opísať, aké vlastnosti by mal mať človek, ktorý si požičia obľúbenú osobnú vec iného človeka. 4. Opísať postup, ako si môže človek opätovne získať dôveru požičiavajúceho, ak stratil alebo poškodil požičanú osobnú vec. 5. Porozprávať o tom, čo môže nastať pri požičiavaní si cenných predmetov alebo peňazí. 	MAT INV	<p>Násobenie a delenie v obore násobilky</p> <p>Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie</p> <p>Informácie okolo nás (prezentovanie výsledkov vlastnej práce)</p>
6. Sporenie a investovanie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Opísať svoju predstavu o tom, ako človek môže sporiť. 2. Uviesť svoju predstavu o tom, čo je možné považovať za investíciu. 3. Vysvetliť, prečo je dobré ukladať peniaze vo finančnej inštitúcii. 4. Vysvetliť, na čo by človek mohol minúť väčšiu sumu peňazí, ktorú si našetril v peňažnej inštitúcii. 5. Vysvetliť, že za všetko sa platí daň. 6. Popísať, ako sa kupuje dom alebo auto pre domácnosť a aké majú s tým rodičia výdavky. 7. Vysvetliť, prečo je potrebné vytvárať prostredie dôvery a bezpečia pri používaní peňazí v rámci denného nakupovania, ale aj ich šetrenia. 8. Porozprávať o tom, ako predchádzať stratám a znehodnoteniu vecí a peňazí. 	MAT VYV ETV	<p>Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 10 000</p> <p>Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie</p> <p>Podnety rôznych oblastí poznávania sveta</p> <p>Rozvoj tvorivosti a iniciatívy</p>
7. Riadenie rizika a poistenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Opísať na jednoduchých príkladoch existenciu vonkajších vplyvov na človeka. 2. Vedieť uviesť na príkladoch význam starých rodičov v rodine. 3. Pochopiť význam ich dôstojného postavenia, vyjadreného zdravím a sociálnou istotou. 4. Vysvetliť, prečo sa ľudia poistujú. 	MAT INV	<p>Násobenie a delenie v obore násobilky</p> <p>Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie</p> <p>vyhl'ad. informácií</p>

Základná škola, Školská 379, 076 22 Vojčice

**Implementácia Národného štandardu
finančnej gramotnosti**

ISCED 2

Implementácia Národného štandardu finančnej gramotnosti

v ZŠ Vojčice – ISCED 2

	Kompetencia	Predmet	Ročník	Učivo
1	Človek vo sfére peňazí			
1/1	Zachovať trvalé životné hodnoty a osvojiť si vzťah medzi životnými potrebami a financiami ako prostriedku ich zabezpečenia	NEJ OBN OBN BIO DEJ DEJ MAT MAT PVC SEE ETV	7. 9. 9. 7. 7. 8. 8., 9. 5., 6. 6.-8. 7.-8. 5.-7.	Rodina spoločnosť Základné ekonomické pojmy Ekonomický život v spoločnosti Životný štýl a zdravie človeka Objavitelia a dobyvatelia Každodennosť Úrok, jednoduchý úrok Prirodzené a desatinné čísla s využitím kalkulačky Životné hodnoty, potreby a peniaze Hodnota ľudskej práce Čím budem Remeslo má zlaté dno Dobré vzťahy v rodine
1/2	Pochopiť a vážiť si hodnotu ľudskej práce a peňazí ako jedného z prostriedkov jej vyjadrenia	SJL NEJ NEJ NEJ ANJ	8., 5. 9. 8. 8. 5.	Číslovky., Pozvánka Rozprávka o roľníkovi Dom, izba ,nábytok /Bývanie/ Kde Bývaš? /Bývanie Tínedžeri a peniaze Spôsob obživy človeka

		DEJ	6.	Každodenný život
		DEJ		stredovekého človeka
		DEJ	7.	Hospodárske zmeny., Banské mestá., Kráľovstvo mnohých jazykov
				Moja rodina
		OBN	6.	Voľba povolania., Práca detí v minulosti
		OBN	7.	Krmoviny, obilniny
				Aritmetický priemer
		BIO	5.	Prirodzené a desatinné čísla
		MAT	6.	zložitejšie slovné úlohy z praxe
		MAT	6.	Kalendár úrok – mesiac
				Sporenia
				Celé čísla – úlohy z praxe
		MAT	8., 9.	Legálnosť použitia obrázkov a textov – autorské práva
		MAT	8.	Etika a bohatstvo, chudoba
		INF	8.	
		PVC	6.-8..	
		SEE	5.-9.	Pozitívne vzory v každodennom živote
		ETV	5.-9.	

1/3	Osvojiť si základné etické súvislosti problematiky bohatstva, chudoby a dedenia chudoby.	SJL	5.	Plagát
		SJL	9.	Exupéry: Malý princ
		OBN	9.	Civilizačné problémy 20. storočia
		OBN	6.	Moja rodina
		OBN	9.	Zákl. ekonomická orientácia
		GEG	6.	Amerika – Mexiko, Andská oblasť Brazília a Guayanská obl.
		BIO	7.	Sídla: Rozvinuté a rozvojové štáty Tráviaca sústava, Potrava a jej zloženie, Životný štýl
1/4	Popísať fungovanie problematiky jednotlivca a rodiny v ekonomickej oblasti	SJL	6.	P.O.H. Zuzanka Hraškovie
		NEJ	9.	Kto je to? (Rodina)
		OBN	6.	Moja rodina, Moja škola
		OBN	8.	Občan a právo
		MAT	5., 6.	Slovné úlohy, desatinné čísla
		PVC	5.- 9.	Rozpočet jednotlivca, rodiny , skupiny, obce...
		SEE		
ETV	5.-9.	Dobré meno a pravda ako etické hodnoty		
1/5	Osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne	SJL	5., 6.	Správa., Interview.
		NEJ	9.	Rodina Häusermann
		OBN	9.	Ako hospodárime v rodine a

		OBN	9.	štáte. Zákl. ekonomická orientácia
		GEG	8.	Environmentálne súvislostí spetrené zaujímavosťami o regióne Slovensko
		GEG	8.	Význam ner. bohatstva,
		BIO	8.	usadené horniny Násobenie a delenie – úlohy
		MAT	6.	Skype
		INF	8.	Internetový obchod
		INF	9	Šetrenie materiálom
		PVC	5.-9.	Nákupy - výberové konanie
		SEE	8.	Odpadové hospodárstvo
		ETV	5.-9.	Etické aspekty vzťahu k vlastnej rodine
2	Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí			
2/1	Prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia	SJL	5.	Interview. Diskusia
		ANJ	6.	Mat ide nakupovať
			8.	V obchode
		OBN	7.	Voľba povolania
		OBN	9.	Zákl. ekonomická orientácia
		GEG	9.	Premeny sveta
		MAT	6.	Riešenie kontext. úloh zo života (desatinné čísla)
2/2	Nájsť a vyhodnotiť informácie	SJL	9.	Jazykové štýly

	z rozmanitých zdrojov	NEJ NEJ NEJ OBN MAT	7. 9. 8. 9. 9. 7., 8.	Číslovky Kupujeme darčeky Si športovec? Móda Zákl. ekonomická orientácia Zhromažďovanie, usporiadanie a graf. Spracovanie údajov.
2/3	Kontrolovať osobné informácie	SJL OBN MAT	5. 9. 7., 8.	Súkromný list, SMS, e-mail Zákl. ekonomická orientácia Priama úmernosť a nepriama Piráctvo na internete
2/4	Prijímať finančné rozhodnutia zvažovaním alternatív a dôsledkov	ANJ OBN OBN OBN MAT	9. 9. 6. 9. 5.	Cesta peňazí Rodinný rozpočet Moja rodina Zákl. ekonomická orientácia Slovné úlohy na delenie prirodzených čísel
2/6	Vedieť stručne zhrnúť hlavné nástroje na ochranu spotrebiteľa	OBN OBN GEG MAT	8. 9. 8. 5.	Práva spotrebiteľov Zákl. ekonomická orientácia Európska únia Projekt - nákup v internetovom obchode - letáky
3	Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb			
3/1	Poznať a harmonizovať osobné, rodinné a spoločenské potreby	SJL NEJ NEJ NEJ	5. 6. 8.. 8..	Detvan a Jánošíkov poklad Čo si dostal? Máš rád zvieratá? Moja rodina

		OBN	6.	Funkcie rodiny
		OBN	6.	Moja rodina
		BIO	7.	Životný štýl a zdravie človeka
		BIO	7.	Nákazlivé ochorenia, živ. prostredie a zdravie
				Zdraviu škodlivé látky
		MAT	5.	Kalendár matematických úloh z matematických súťaží
		INF	7.	Riziká informačných technológií
				Etické aspekty vzťahu k vlastnej rodine
		ETV	5.-9.	
3/2	Porozumieť a orientovať sa v problematike zabezpečovania životných (ekonomických) potrieb jednotlivca	SJL	7.	D. Defoe: Robinson Crusoe
				Išli hudci horou
		NEJ	7.	Doprava a cestovanie
		OBN	6.	Základné ekonomické pojmy., Moja rodina
				Slovensko
		GEG	8.	Premeny sveta
		GEG	9.	
		MAT	8., 9.	Riešenie úloh z oblasti finančnictva
				Tabuľkový kalkulátor
		INF	5.	
3/3	Zhodnotiť vzdelanostné a pracovné predpoklady z hľadiska uspokojovania životných porieb	SJL	9.	Životopis., Úradný list
		ANJ	8.	Introduction
				Pracovné skúsenosti
		NEJ	8.	Domov ,typy domov
		OBN	7.	Voľba povolania

		OBN	7.	Rozvoj osobnosti človeka
		GEG	8.	Obyvateľstvo a hospodárstvo
		DEJ	6.	Vzdelanie v stredoveku
		DEJ	7.	Kríza v stredoveku
		MAT	6.	Riešenie kontextových úloh zo života – delenie desatinných čísel
		ETV	5.-9.	Vzťah k chorým, starým, postihnutým
3/6	Opísať faktory ovplyvňujúce výšku čistej mzdy.	OBN	9.	Zákl. ekon. orient.
		GEG	9.	Regióny sveta
		MAT	7.	Trojčlenka, Priama a nepriama úmernosť
3/5	Orientovať sa v modeloch zabezpečenia jednotlivca a rodiny peniazmi	OBN	6.	Funkcie rodiny
		OBN	6.	Moja rodina
		MAT	8.	Celé čísla – úlohy z praxe
		MAT	8., 9.	Riešenie úloh z oblasti finančnictva
		MAT	7., 8.	Zložitejšie úlohy na % z oblasti finančnictva
3/6	Opísať faktory ovplyvňujúce výšku čistej mzdy	OBN	9.	Zákl. ekonomická orientácia
		GEG	9.	Regióny sveta
		MAT	7.	Trojčlenka, Priama a nepriama úmernosť
3/7	Poznať základné otázky úspešnosti vo finančnej oblasti a inšpirovanie sa úspešnými osobnosťami a uplatňovanie ich postupov.	ANJ	7.	Ambície – Angelina Jolie, Lewis Hamilton
		OBN	7.	Zmysel života
		OBN	9.	Zákl. ekonomická orientácia
4	Plánovanie a hospodárenie s			

	peniazmi			
4/1	Vypracovať osobný finančný plán	SJL OBN OBN MAT MAT	5. 9. 9. 8., 9. 9.	M. Ďuričková – Kôň so zelenou hrivou Rodinný rozpočet Zákl. ekonomická orientácia Riešenie úloh z oblasti finančnictva Riešenie slov. úloh z oblasti podnikania, finančnictva
4/2	Vypracovať systém na udržiavanie a používanie finančných záznamov	OBN MAT	9. 8., 9.	Zákl. ekonomická orientácia Grafické znázornenie údajov
4/4	Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri rozhodovaní o nákupe	OBN GEG MAT MAT INF	9. 8. 5. 8., 9. 7.	Zákl. ekonomická orientácia Európska únia Projekt: Nákup v obchode Riešenie slov. úloh z oblasti podnikania, finančnictva Projekt: Nákup
4/5	Zvážiť príspevky na darcovstvo a filantropiu	SJL OBN GEG MAT	5. 9. 9. 8.	A. Habovštiak Zákl. ekonomická orientácia Rozvinuté a rozvojové štáty Rieš. slovných úloh s 1 neznámou
4/6	Uvedomiť si účel a dôležitosť poslednej vôle	SJL OBN OBN MAT	5. 6. 9. 8.	A. Medňanský: Čertova brázda Moja rodina Zákl. ekonomická orientácia Riešenie slovných úloh - rovnice

5	Úver a dlh			
5/1	Identifikovať náklady a prínosy jednotlivých typov úverov	OBN MAT MAT	9. 7.,8.,9. 9.	Zákl. ekonomická orientácia Úlohy z oblasti finančníctva Slovné úlohy na úrok, úrokovú mieru a kapitál z praxe
5/2	Vysvetliť účel informácií o úverovej schopnosti a poznať oprávnenia žiadateľa o úver v súvislosti s informáciami o úverovej schopnosti	MAT	7., 8.	Percentá
5/3	Opísať spôsoby, ako sa vyhnúť problémom so zadlžením alebo ako ich zvládnuť	SJL OBN OBN MAT	5. 6. 9. 7., 8.,9.	Slovenské povesti Moja rodina Zákl. ekon. orient. Úlohy z oblasti finančníctva
5/4	Mať základné informácie o jednotlivých druhoch spotrebných úverov	OBN MAT	9. 9.	Zákl. ekonomická orientácia Jednoduchý úrok
6	Sporenie a investovanie			
6/1	Diskutovať o tom, ako sporenie prispieva k finančnej prosperite	SJL OBN MAT MAT	5. 9. 6. 8., 9.	Detvan a Jánošíkov poklad Zákl. ekonomická orientácia Riešenie kontext. úloh zo života Slovné úlohy na úrok, úrok. mieru a kapitál z praxe
6/2	Vysvetliť, akým spôsobom investovanie buduje majetok a pomáha pri plnení finančných cieľov	OBN	9. 8., 9. 8.	Vznik peňazí Početnosť, relatívna početnosť Priama a nepriama úmernosť

6/3	Zhodnotiť investičné alternatívy	OBN GEG	9. 8.	Zákl. ekonomická orientácia Slovensko
6/4	Opísať spôsob nákupu a predaja investícií	OBN MAT	9. 9.	Zákl. ekonomická orientácia Zložitejších úlohy z oblasti finančnictva
6/5	Vysvetliť vplyv daní na návratnosť investícií	OBN MAT	9. 9.	Zákl. ekonomická orientácia Zložitejších úlohy z oblasti finančnictva
6/6	Vysvetliť spôsob regulácie a dohľadu nad finančnými trhmi	OBN MAT	9. 9.	Zákl. ekon. orient. Zložitejších úlohy z oblasti finančnictva
7	Riadenie rizika a poistenie			
7/1	Pochopiť pojem riziko, vedieť identifikovať základné druhy rizík a vysvetliť základné metódy riadenia rizík	MAT INF	6.,7.,8. 5.-9.	Pravdepodobnostné pokusy Antivírusové programy Ochrana počítača Hackeri Ochrana osobných údajov
7/2	Zohľadniť vplyv finančných kríz na hospodárenie jednotlivca a rodiny	OBN OBN GEG GEG DEJ MAT MAT	9. 6. 8. 9. 9. 7. 8., 9.	Rodinný rozpočet Moja rodina Slovensko Regióny sveta Hitler proti Európe Riešenie úloh na percentá Riešenie slov. úloh z oblasti podnikania, finančnictva
7/3	Vysvetliť systém zabezpečenia pre prípad zdravotne a sociálne nepriaznivej situácie a staroby	OBN OBN	9. 6.	Sociálna politika štátu Moja rodina

		BIO	7.	Životný štýl a zdravie človeka
		MAT	8., 9.	Grafické znázornenie údajov
7/4	Vysvetliť pojem medzi verejným a súkromným (komerčným) poistením....	OBN	9.	Zákl. ekonomická orientácia
		MAT	7.,8.	Riešenie kombinatoricky členených úloh
7/5	Vysvetliť v rámci súkromného poistenia podstatu a význam poistenia majetku, zodpovednosti za spôsobené škody, úrazového a životného poistenia.	OBN	9.	Sociálna politika štátu
		OBN	9.	Zákl. ekonomická orientácia
		MAT	9.	Početnosť a relatívna početnosť

Vypracovala: Mgr. Kvetoslava Siládiová

Podklady: Vyučujúci jednotlivých predmetov